

Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού Ι΄ (ΚΑ)

2015-2016

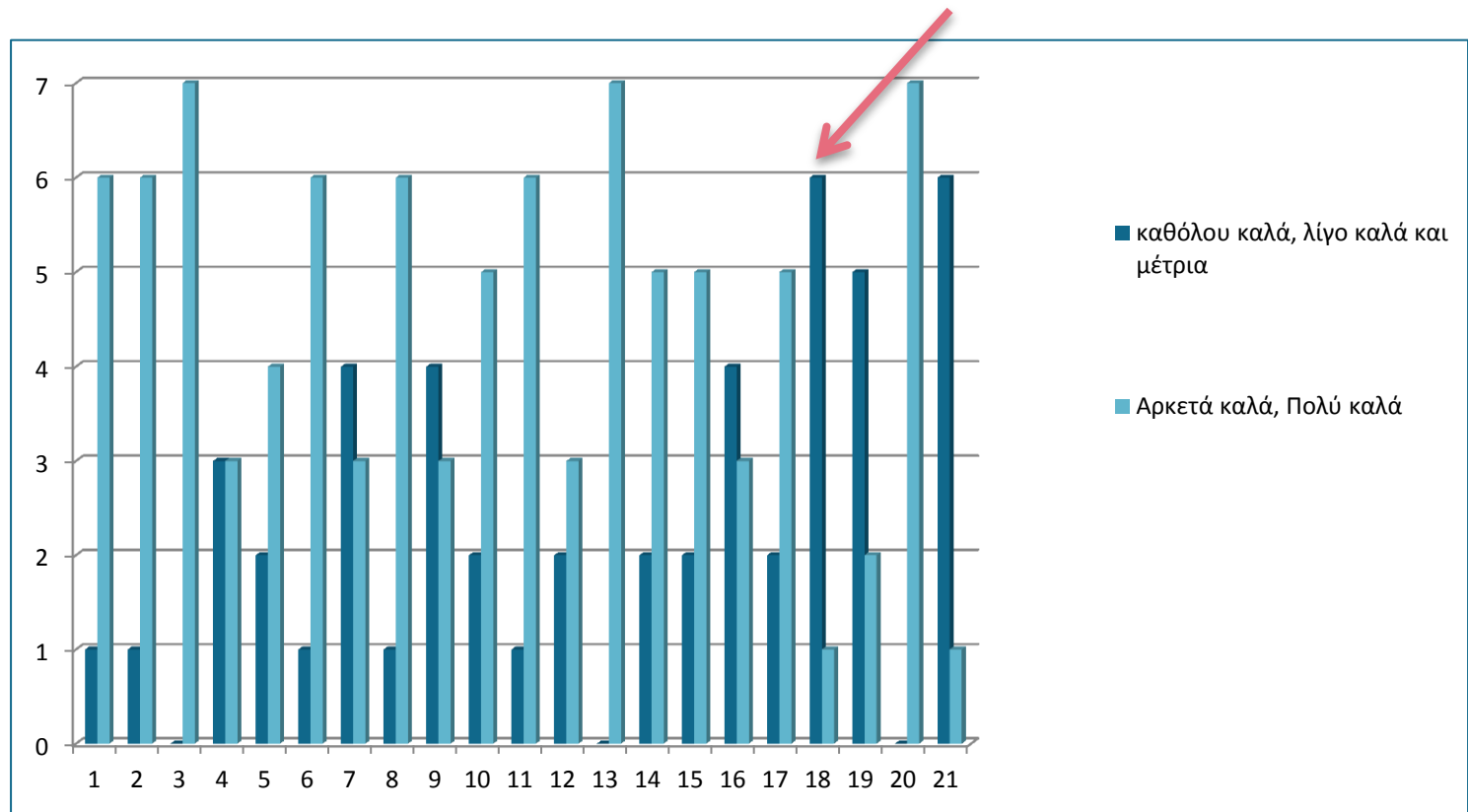
Έρευνα Δράσης –
Βελτίωση Ορθογραφίας
Μαθητών

Προφίλ σχολείου

- λειτούργησε το 1967-68, και μετακόμισε σε καινούριο κτήριο το 2014-2015
- (ΚΑ)
- 129 μαθητές
- 10 εκπαιδευτικοί
- 6 τμήματα
- αστικό σχολείο
- πολυπολιτισμική σύνθεση μαθητικού πληθυσμού (30% του μαθητικού πληθυσμού αλλόγλωσσα παιδιά, επιλογή για πρόγραμμα ΔΡΑ.ΣΕ για τη σχολική χρονιά 2016-2017)

Ζήτημα που απασχόλησε την έρευνα-δράση

- Αποτελέσματα καταγραφής αναγκών (Α) κατά το διήμερο εκπαιδευτικού

18: Σχέσεις με την ευρύτερη κοινότητα

Ζήτημα που απασχόλησε την έρευνα-δράση

- Συζήτηση των αποτελεσμάτων σε συνεδρία, ομόφωνη απόφαση για στόχο που αφορά τα μαθησιακά αποτελέσματα
- Δύο εισηγήσεις: 'Ανάπτυξη Προφορικού Λόγου' και 'Βελτίωση Ορθογραφίας'
- Τελική απόφαση: Βελτίωση Ορθογραφίας των Μαθητών
- Καταγραφή αναγκών Β

Προβλήματα που εντοπίστηκαν (εμπειρία και αρχική αξιολόγηση)

Οι μαθητές

- παρουσιάζουν αδυναμίες στη γραφή βασικού λεξιλογίου π.χ. πηγαίνω, σχολείο, ωραία, νιώθω, είναι κλπ
- δεν εφαρμόζουν γραμματικούς κανόνες στο γραπτό λόγο
- κάνουν αρκετά λάθη κυρίως στις καταλήξεις των λέξεων (καταλήξεις ουσιαστικών, καταλήξεις ρημάτων)
- δεν βάζουν τελεία
- δεν βάζουν τόνους
- παραλείπουν γράμματα ή και συλλαβές σε μια λέξη
- αντιστρέφουν γράμματα μέσα σε μια συλλαβή
- γράφουν λανθασμένα ορισμένα γράμματα (αντικατάσταση;)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

- **Τι είναι η ορθογραφία;**
«Σου υπαγορεύει η δασκάλα και γράφεις.»
- **Γιατί είναι σημαντικό;**
«Για να μην μας κοροϊδεύουν.»,
«Για να είμαστε καλοί μαθητές.»
«Για να βρούμε καλή δουλειά» (εξωτερικά κίνητρα)
- **Πώς μαθαίνεις ορθογραφία;**
«Γράφει η δασκάλα με την πένα και γράφουμε εμείς από κάτω.» (αντιγραφή)
«Γράφω πολλές φορές τις λέξεις.» (επανάληψη)
- **Πώς σου αρέσει να μαθαίνεις;**
Με παιχνίδι, με τη χρήση Η.Υ. , με διαγωνισμούς

Στόχοι

- Κατάκτηση – αυτοματοποίηση μηχανισμών ορθογραφημένης γραφής
- Καλλιέργεια ορθογραφικής συνείδησης
- Ανάπτυξη στρατηγικών αυτοδιόρθωσης/ μεταγνωστικών δεξιοτήτων στην ορθογραφία

Επιμόρφωση

- «Γραπτός Λόγος και Ορθογραφία», 23/11/2015, Δρ Θεώνη Νεοκλέους, Ειδική Επιστήμονας στη Διδακτική της Γλώσσας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Διδακτικά Εργαλεία για την Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού Λόγου», 15/2/2016, Μαρίνα Μιχαήλ, Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου
- «Προσεγγίσεις στην αξιολόγηση της Ορθογραφίας», 14/12/2015, Μαρίνα Μιχαήλ, Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου
- **Παρουσιάσεις σε συνεδρίες προσωπικού από την υποστηρίκτρια του Π.Ι.Κ. για τη μεθοδολογία Έρευνας Δράσης**
- **Παιδαγωγικές Συνεδρίες**

Ανάπτυξη σχεδίων δράσης ανά τάξη

- **Στόχοι ανά τάξη**

- Δύσκολες βασικές λέξεις (επιλογή από το Βασικό Λεξιλόγιο των ενοτήτων των βιβλίων αλλά και εμπειρία εκπαιδευτικών :
- Κανόνες Ορθογραφίας (γραμματικοσυντακτικοί) (με βάση τις ενότητες των βιβλίων και τους δείκτες επάρκειας κάθε τάξης)
- Συνήθη λάθη στα οποία θα στοχεύσουμε

- **Ποικιλία δραστηριοτήτων**

Δράσεις

- Ανάπτυξη δοκιμίων αρχικής και τελικής αξιολόγησης
- Ορθογραφία κάθε μέρα, καθ' όλη τη διάρκεια του γλωσσικού μαθήματος αλλά και κατά τη διάρκεια όλων των μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος.
- Ποικιλία δραστηριοτήτων (παιχνίδι, δημιουργία, επαγωγική διαδικασία, αντιγραφή...)- (Αξιοποίηση παρουσίασης Ρέας Παπαγεωργίου σε συνέδριο ΠΑΔΕΔ – ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ «Ορθογραφία ΝΑΙ ή ΌΧΙ»)
- Διαγωνισμοί Ορθογραφίας
- Ημερίδα Ορθογραφίας

Όνομα: _____

Τάξη: _____

Ημερομηνία: _____

Δοκίμο Ορθογραφίας

Α' τάξη

1. Μετέφερε τις πιο κάτω προτάσεις από κεφαλαία σε μικρά γράμματα.

ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ ΒΑΖΟΥΜΕ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

Η ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΔΕΡΦΙΑ

2. Γράψε κάτω από κάθε εικόνα τι κάνει η δασκάλα:

γ _____

γ _____

Αποτελέσματα:

		1 ()	2 (2)	3 (2)	4 (6)	5 (5)	6 ()
A/A	Όνομα	Κεφαλαία - μικρά	Κατάληξη ρημάτων (γ, πρόσωπο) -ει	Κατάληξη ρημάτων (β, πρόσωπο) -εις	Καταλήξεις ουσιαστικών και άρθρο ι (2) / ια (2) ος (2) / οι (2) α (1) / ες (2) η (1)	Σημεία στήλης	«είναι»
1		()	(2)	(2)	(6)	(5)	()
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

Εφαρμογή στο μάθημα των Ελληνικών ποικιλία δραστηριοτήτων

- Επαγωγικές διαδικασίες διατύπωσης και εκμάθησης κανόνων
- Γραφή άγνωστων λέξεων κατ' αναλογία με γνωστές λέξεις
- Πρόσθεση προσφυμάτων σε ρίζες/θέματα
- Μελέτη ολόκληρων λέξεων: κατάτμηση της λέξης και μελέτη μορφημάτων («κομματιών»)
- Διδασκαλία αυτοδιόρθωσης:
- Ορθογραφία και δημιουργία
- Ορθογραφία και επανάληψη ...και αντιγραφή!
- Ορθογραφία και παιχνίδι

Επαγωγική διαδικασία

Παρατήρηση και μελέτη λέξεων, για εντοπισμό μοτίβων και κοινών στοιχείων

Ποια λέξη δεν ταιριάζει:

Διέγραψε τη λέξη που δεν ταιριάζει με τις υπόλοιπες. Γιατί δεν ταιριάζει:

χρόνος	χρονοδιακόπτης	χρωματιστός	πεντάχρονος
--------	----------------	-------------	-------------

Γιατί: _____

φίλος	φύλακας	φιλία	φιλικός
-------	---------	-------	---------

Γιατί: _____

πηδώντας	κρατώντας	ανοίγοντας	μιλώντας
----------	-----------	------------	----------

Γιατί: _____

ανεβαίνω	μένω	μαθαίνω	συναίνω
----------	------	---------	---------

Γιατί: _____

χρωματιστός	μονόχρωμος	πρωτοχρονιά	χρωμάτισμα
-------------	------------	-------------	------------

Γιατί: _____

χαρούμενη	όμορφη	ζεστή	καλοί
-----------	--------	-------	-------

Γιατί: _____

κλέβω	μαζεύω	παλεύω	δουλεύω
-------	--------	--------	---------

Γιατί: _____

Όνομα: _____

Κόψε τα ρήματα στις καρτελίτσες και χώρισέ τα σε ομάδες.

ανεβαίνω	παλεύω	μαζεύω	ποτίζω
απλώνω	καθαρίζω	σιδερώνω	πιστεύω
κατεβαίνω	λυγίζω	χαλαρώνω	μπαίνω
ανασαίνω	χτενίζω	πηγαίνω	αγγίζω
τρελαίνω	βγαίνω	ζαλίζω	κρυώνω
ομορφαίνω	χαλαρώνω	φροντίζω	δουλεύω
μαντεύω	ζεσταίνω	τελειώνω	τεντώνω
μαλώνω	διπλώνω	ψιθυρίζω	χορεύω

Με ποιο κριτήριο τα χώρισες;

Διοργάνωση Ημερίδας

Επαγωγική διαδικασία στην δημιουργία των ομάδων

19 / 5 / 2016
Πέμπτη

γράφονται
τεχνητών

1

<p>μαθαίνω αναβαίνω βγαίνω πληθαίνω</p> <p>Τα ρήματα που τελειώνουν σε -αίνω γράφονται με αι και ω.</p>	<p>χρωματίζω ποτίζω φροντίζω καθαρίζω</p> <p>Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ίζω. Είναι ρα ε και ω.</p>	<p>χορεύω παλεύω πιστεύω ταξιδεύω</p> <p>Τα ρήματα που τελίζουν σε -εύω γράφονται με ρι υ.</p>	<p>απλώνω θυμώνω γλυτώνω μαλώνω</p>	<p>δέρνω φέρνω γέρνω</p>
---	--	--	---	----------------------------------

Εφαρμογή κανόνα σε 5 σταθμούς

Γραφή αγνώστων λέξεων κατ' αναλογία με γνωστές λέξεις

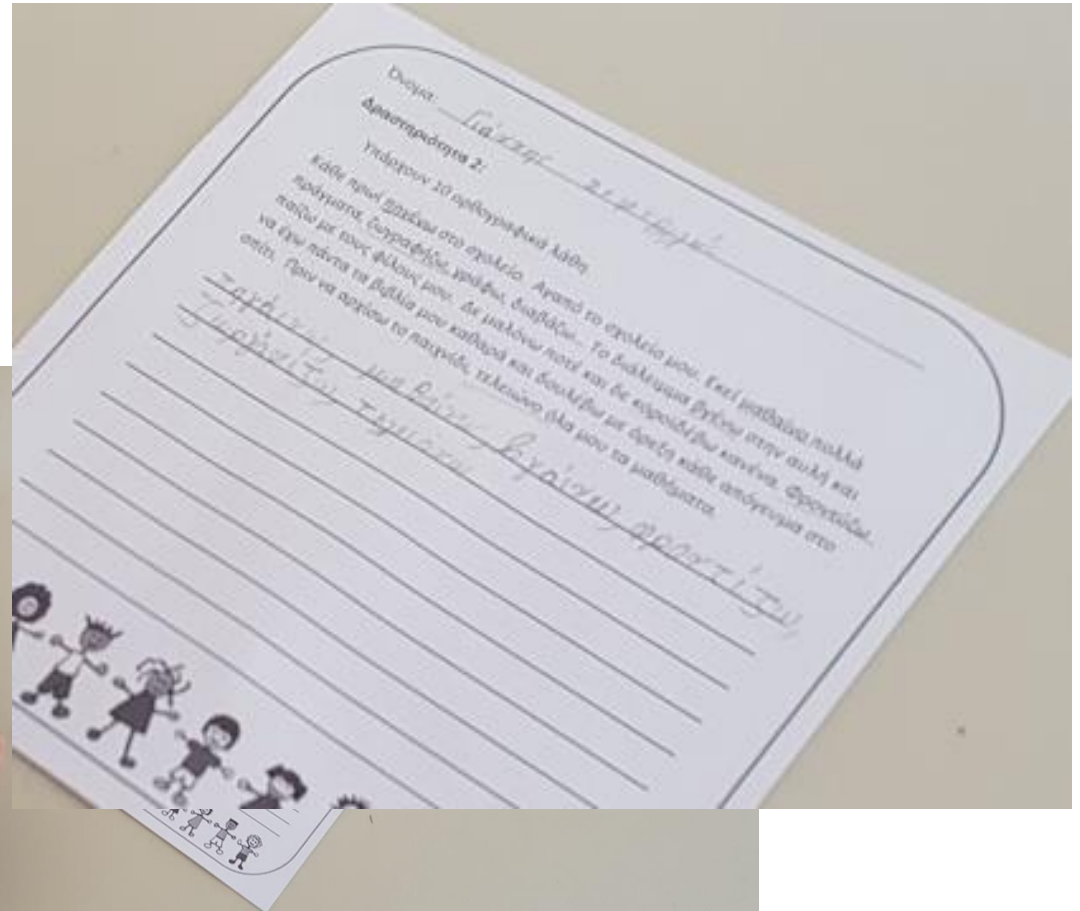
Όνομα: Χ. Χ.
Αρτιστήριοντα 5:

1 Π Α Λ Λ Ε Υ Σ
2 Χ Τ Ε Ν Ι Ζ Ε Ι
3 Κ Α Ρ Ι Δ Ι Ο Ν Ι Ο Υ
4
5
6
7

Από το ουσιαστικό στο ρήμα:
1. Η πράξη: εγώ παλέψω
2. Η γένεση: η μαμά με γεννάει
3. Το Ακείνο: εγώ καρδιάζω
4. Το σπέρμα: εγώ σπέρμα
5. Το σώμα: η Μαρία σώμα
6. Η πίστη: εγώ πιστεύω
7. Ο θυμός: εγώ θυμώ

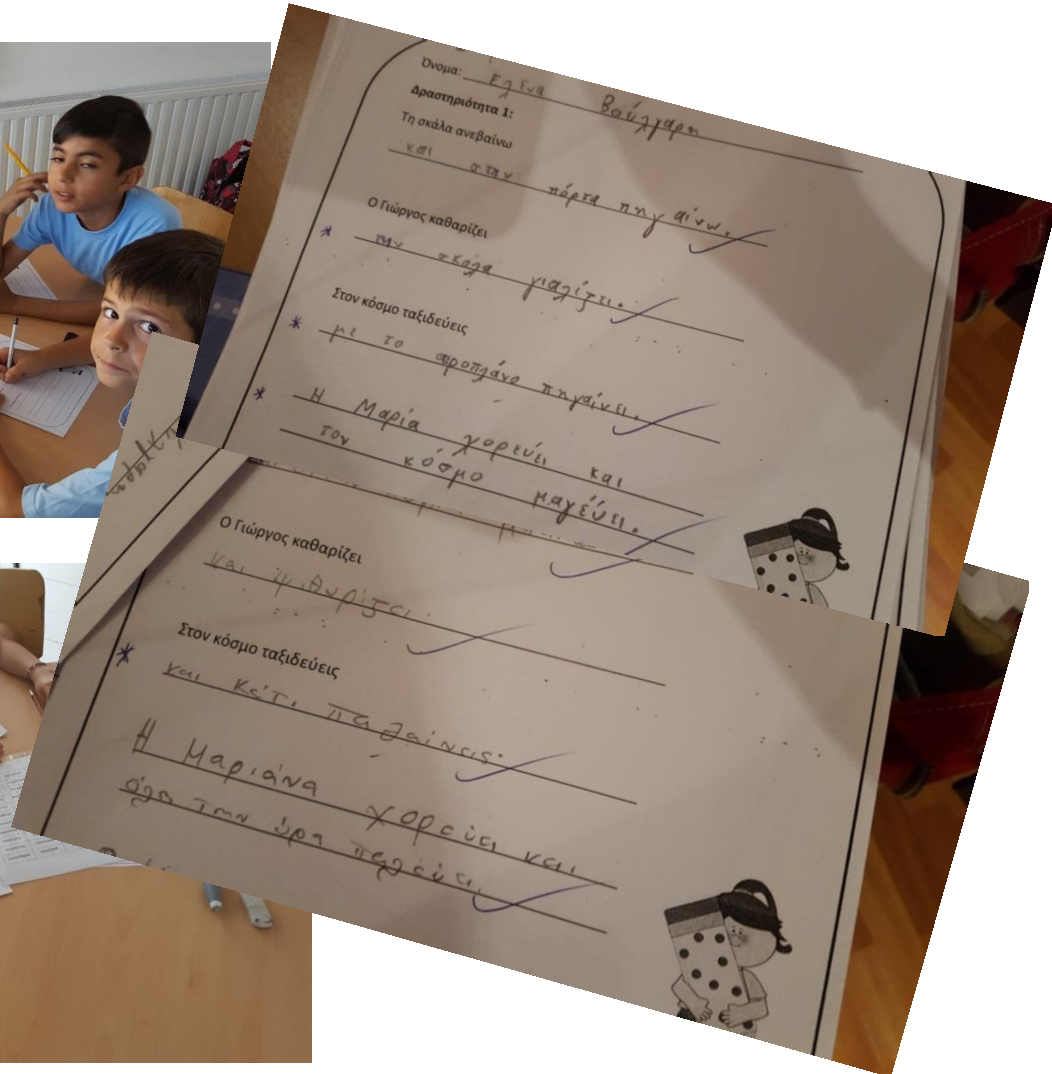

Διδασκαλία αυτοδιόρθωσης

Ορθογραφία και δημιουργία

Χρησιμοποιούμε τις λέξεις αυτές σε δραστηριότητες δημιουργικής γραφής (ιστορία, δίστιχο, ποιηματάκι, παρηχήσεις κ.τ.λ.)

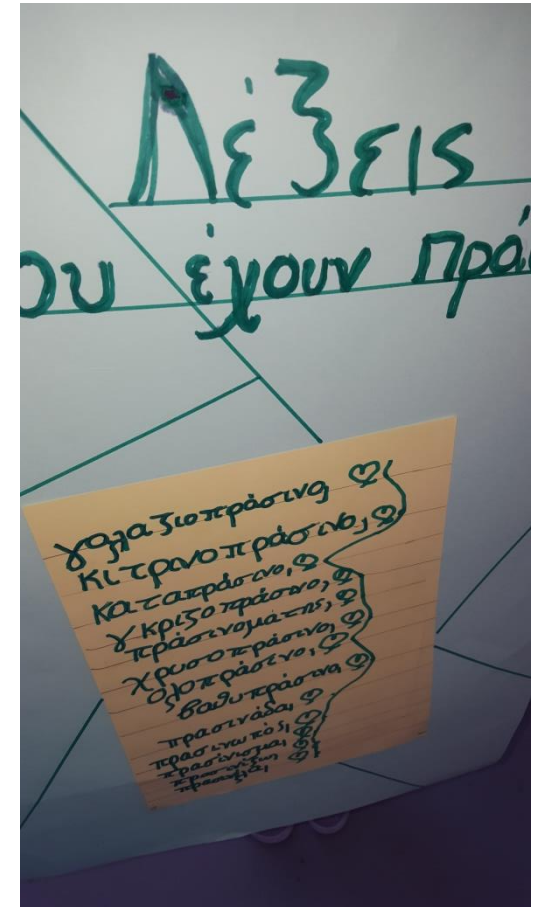
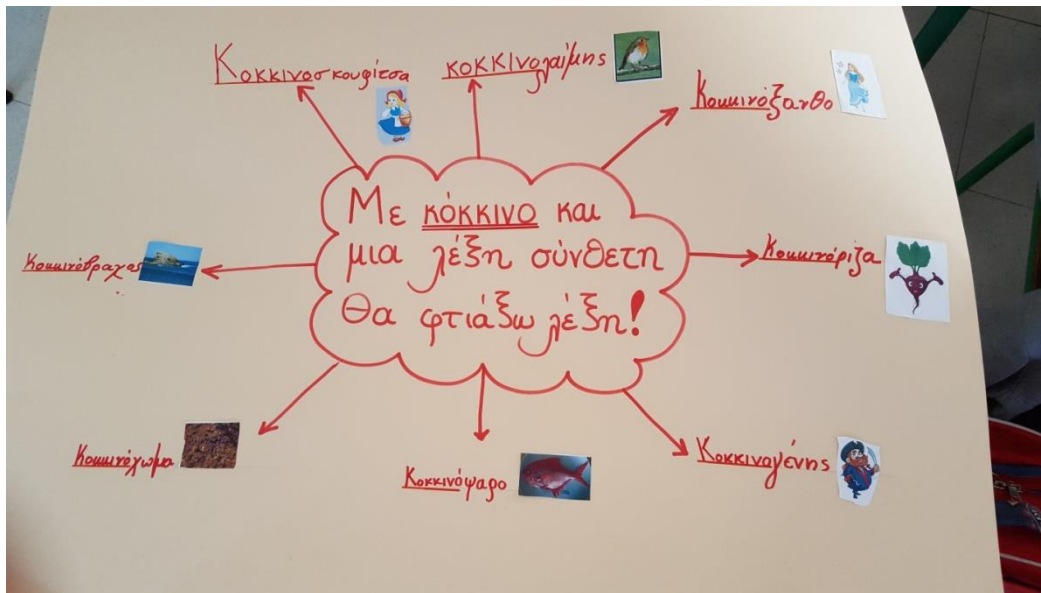
Ορθογραφία και δημιουργία – Μάθημα Μουσικής

Μουσική

- Κυρία Σιντορέ
 - Γιάννης Ζουγανέλης, ρήματα σε –ευω
<https://www.youtube.com/watch?v=duIA9YJ4xvE>
 - Γιάννης Σαββιδάκης, φίλοι κολλητοί –ρήματα και ω
<https://www.youtube.com/watch?v=zsiOkcEHXNg>
 - Το παπί – ουδέτερα σε γιώτα
<https://www.youtube.com/watch?v=U0z8Hynm1q0>

Ορθογραφία και δημιουργία – από τη δράση Ουράνιο Τόξο

Ορθογραφία και Παιχνίδι – χρήση υπολογιστή

Ορθογραφία και Παιχνίδι

Ορθογραφία και επανάληψη ... και αντιγραφή!

Μάξιμα βαθμούς!

Συμπλήρωσε στο τετράδιό σου δραστηριότητες, διαλέγοντας από όποια στήλη θέλεις και στο τέλος της εβδομάδας μάζεψε βαθμούς!
Μπορείς να μαζέψεις 30 βαθμούς;

Χρησιμοποίησε τη λίστα με το βασικό λεξιλόγιο.

5 βαθμοί

1. Γράφω τις λέξεις με αλφαβητική σειρά.
2. Γράφω τις λέξεις τρεις φορές την κάθε μια, με άλλο χρώμα κάθε φορά.
3. Γράφω κάθε λέξη σε σχήμα τριγώνου.
4. Γράφω τις λέξεις σαν μια συνεχόμενη γραμμή και σχηματίζω μια εικόνα.

10 βαθμοί

1. Γράφω ένα ποίημα, χρησιμοποιώντας 5 λέξεις.
2. Ζωγραφίζω την εικόνα για 10 από τις λέξεις.
3. Χωρίζω τις λέξεις σε συλλαβές.
4. Γράφω ένα άρθρο για την ιστοσελίδα του σχολείου, χρησιμοποιώντας 10 λέξεις.
5. Γράφω παραμύθια και μεταφορές για 5 από τις λέξεις.
6. Χωρίζω τις λέξεις ανάλογα με το τι σχήμα λόγου είναι (ρήμα, ουσιαστικό, επίθετο, επίρρημα κκ)

15 βαθμοί

1. Γράφω μια μικρή ιστορία, χρησιμοποιώντας τουλάχιστον 10 λέξεις.
2. Φτιάχνω ένα κόμικ, χρησιμοποιώντας τουλάχιστον 10 λέξεις.
3. Χρησιμοποιώ κάθε λέξη σε μια πρόταση που δείχνει το νόημά της.
4. Γράφω τον ορισμό (τι σημαίνει) η κάθε λέξη. Μπορώ να χρησιμοποιήσω και το λεξικό.
5. Γράφω ένα διάλογο χρησιμοποιώντας τουλάχιστον 10 λέξεις.
6. Φτιάχνω ένα σταυρόλεξο που περιλαμβάνει τον ορισμό ή άλλα στοιχεία για τουλάχιστον 10 λέξεις.

Κέρδισε άξια βαθμούς!

Φτιάξε μια δική σου δραστηριότητα και μοιράσου την με το δάσκαλο ή τη δασκάλα σου για επιπλέον βαθμούς.

Μάξιμα βαθμούς!

Συμπλήρωσε στο τετράδιό σου δραστηριότητες, διαλέγοντας από όποια στήλη θέλεις και στο τέλος της εβδομάδας μάζεψε βαθμούς!

Μπορείς να μαζέψεις 30 βαθμούς;

Χρησιμοποίησε τη λίστα με το βασικό λεξιλόγιο.

5 βαθμοί

1. Γράφω τις λέξεις με αλφαβητική σειρά.
2. Γράφω τις λέξεις τρεις φορές την κάθε μια, με άλλο χρώμα κάθε φορά.
3. Γράφω κάθε λέξη σε σχήμα τριγώνου.
4. Γράφω τις λέξεις σαν μια συνεχόμενη γραμμή και σχηματίζω μια εικόνα.

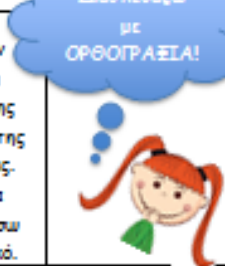
10 βαθμοί

1. Γράφω ένα ποίημα, χρησιμοποιώντας 5 λέξεις.
2. Ζωγραφίζω την εικόνα για 10 από τις λέξεις.
3. Χωρίζω τις λέξεις σε συλλαβές.
4. Γράφω ένα άρθρο για την ιστοσελίδα του σχολείου, χρησιμοποιώντας 10 λέξεις.

15 βαθμοί

1. Γράφω μια μικρή ιστορία, χρησιμοποιώντας τουλάχιστον 10 λέξεις.
2. Φτιάχνω ένα κόμικ, χρησιμοποιώντας τουλάχιστον 10 λέξεις.
3. Χρησιμοποιώ κάθε λέξη σε μια πρόταση που δείχνει το νόημά της.
4. Γράφω τον ορισμό (τι σημαίνει) η κάθε λέξη. Μπορώ να χρησιμοποιήσω και το λεξικό.

Οδηγίες: Πόσες από τις πιο κάτω δραστηριότητες μπορείς να κάνεις μέσα σε μια εβδομάδα; Μην παρακουραστείς!! ☺

Γράφω μια ιστορία με τις λέξεις της Ορθογραφίας μου.	Φτιάχνω ένα κόμικς, χρησιμοποιώντας τις λέξεις της Ορθογραφίας μου.	Χρησιμοποιώ κάθε λέξη της Ορθογραφίας σε μια πρόταση που να δείχνει το νόημα της λέξης αυτής.	Γράφω τον ορισμό (τι σημαίνει) της κάθε λέξης της Ορθογραφίας. Μπορώ να χρησιμοποιήσω και το λεξικό.	
Γράφω τις λέξεις της Ορθογραφίας μου με αλφαβητική σειρά.	Ζωγραφίζω μια κάρτα για 10 από τις λέξεις της Ορθογραφίας.	Γράφω παροιμίες και μεταφορές για 5 από τις λέξεις της Ορθογραφίας.	Χωρίζω τις λέξεις της Ορθογραφίας σε συλλαβές.	Γράφω τις λέξεις της Ορθογραφίας τρεις φορές την κάθε μια, με άλλο χρώμα κάθε φορά.
Γράφω κάθε λέξη με όσο πιο μικρά γράμματα μπορώ, μετά με μέτρια γράμματα και μετά με τεράστια γράμματα.	Χωρίζω τις λέξεις της Ορθογραφίας ανάλογα με το τμήμα που είναι (ρήμα, ουσιαστικό, επίθετο, επίρρημα κλπ.)	Μετρώ πόσα γράμματα έχει η κάθε λέξη. Μετά τις γράφω τη μια κάτω από την άλλη, αρχίζοντας από τη μικρότερη στη μεγαλύτερη.	Γράφω κάθε λέξη μια φορά. Χρωματίζω όλα τα φωνήεντα με κόκκινο και όλα τα σύμφωνα με μπλε.	Γράφω ένα αίνιγμα ή μια ερώτηση στα οποία μια λέξη από την Ορθογραφία μου να είναι η απάντηση.
Γράφω όπου ταίριαζει ένα επίθετο πριν από κάθε λέξη της Ορθογραφίας.	Γράφω κάθε λέξη της Ορθογραφίας, ακολουθώντας ΑΒ μοτίβο.	Είμαι δημιουργικός και γράφω κάθε λέξη της Ορθογραφίας με περίεργο τρόπο.	Για κάθε λέξη της Ορθογραφίας μου, γράφω μια λέξη με την οποία ομοιοκαταληκτεί.	Φτιάχνω μια δική σου δραστηριότητα με τις λέξεις της Ορθογραφίας.

Γράφω τις λέξεις της Ορθογραφίας μου με αλφαβητική σειρά.

Γράφω κάθε λέξη με όσο πιο μικρά γράμματα μπορώ, μετά με μέτρια γράμματα και μετά με τεράστια γράμματα.

Γράφω κάθε λέξη της Ορθογραφίας, ακολουθώντας ΑΒ μοτίβο.

Μετρώ πόσα γράμματα έχει η κάθε λέξη. Μετά τις γράφω τη μια κάτω από την άλλη, αρχίζοντας από τη μικρότερη στη μεγαλύτερη.

Είμαι δημιουργικός και γράφω κάθε λέξη της Ορθογραφίας με περίεργο τρόπο.

Θετικά (Εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτικό έργο)

- Δημιουργική διαδικασία → αλλαγή αντίληψης απέναντι στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Ανάπτυξη συνεργατικών συμπεριφορών μεταξύ μας – αλληλεπίδραση με άλλους εκπαιδευτικούς - reflective thinking μεταξύ μας – κουλτούρα σχολείου
- Εξοικείωση με τα στάδια της Έρευνα Δράσης, τα εργαλεία και τα μέσα που χρειάζονται.
- Μεγαλύτερη οργάνωση/επικέντρωση της διδασκαλίας και ενσωμάτωση στοχευόμενων δραστηριοτήτων για βελτίωση ορθογραφίας

Θετικά

(Εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτικό έργο)

- Στοχευμένη επιμόρφωση
- Εφαρμογή νέων προσεγγίσεων, δραστηριοτήτων και τεχνικών στη διδασκαλία της Ορθογραφίας
- Εμπλουτισμός της διδασκαλίας της Ορθογραφίας με δημιουργικές, παιγνιώδεις δραστηριότητες και δραστηριότητες που προάγουν την κριτική σκέψη

Θετικά (Μαθητές)

- Ποικιλία δραστηριοτήτων – Αύξηση ενδιαφέροντος, ενθουσιασμός, μεγαλύτερη συμμετοχή και προσπάθεια – Βελτίωση μάθησης
- Διδασκαλία Ορθογραφίας που ανταποκρίνεται στη διαφορετικότητα

Δυσκολίες

- Έλλειψη χρόνου
 - Συντονισμός
 - Ανάπτυξη σχεδίων δράσης
 - Αξιολόγηση μαθητών
 - Αξιολόγηση σχεδίου δράσης
- Δυσκολία αντιστοίχισης δεικτών επάρκειας με συγκεκριμένους στόχους ορθογραφίας

πρόταση για τη συνέχιση/ανάπτυξη της δράσης

- Έγκαιρη έναρξη
- Εμπλοκή γονιών

Σας ευχαριστούμε
για την προσοχή σας!!!